

Zápis z jednání pracovní skupiny Předškolní vzdělávání konaného dne 18.5.2023, Volnočasové centrum Fénix, Nepomuk

Přítomni dle prezenční listiny

Program:

1. Zahájení a představení

Jednání zahájila Pavlína Jandošová, která seznámila zástupce mateřských škol s programem jednání - Minikonference na téma rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti v mateřských školách v území.

Jednání se týká zmapování aktuálních potřeb škol a zhodnocení vlastního pokroku v oblasti rozvoje čtenářské a matematické pregramotnosti. Zástupce každé MŠ představí ostatním vlastní reflexi v tématech čtenářská a matematická (pre) gramotnost. V každém z témat škola odprezentuje: co proběhlo dobře, v čem byla škola úspěšná, v čem by se mohla zlepšit, v čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit.

2. Minikonference - rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti v mateřských školách v území.

MŠ Čížkov

Matematická a čtenářská pregramotnost se v mateřské škole často prolínají nejen mezi s sebou, ale i do ostatních oblastí vzdělávání. Za dobré považují: ranní i komunitní kruhy kooperace, individualizace, samostatnost dětí práce v centrech (menší skupiny, více prostoru) vybavení školy (ponk, IT, zahrada...) hodnocení činností, sebehodnocení práce s knihou, příběhem (stavíme na nich tématické celky) blízká spolupráce s rodinou (akce, sponzorské dary, velké zapojení rodičů do chodu školy, porozumění příběhu, převyprávění vlastními slovy možnost tvoření příběhu (odhad pokračování), Vaříme lektvar dle receptu, Hledání podobnosti, poznávání některých písmen, kolíčkování, posloupnosti, puzzle, příběhové kostky, poznávání písmen, experimentování, algoritmizace s použitím digitálních pomůcek (včelky Bee Bot), Pohádky H-mat.

Co probíhá dobře: získání dotací (vybavení, IT, přírodní zahrada, vzdělávání - Začít spolu, Matematika Hejného a další) práci v centrech.

V čem bychom se moli zlepšit: lépe plánovat a efektivněji připravovat úkoly pro děti tak, aby mohly pracovat ještě více samostaněji, včetně diferenciacce úkolů společné hodnocení zařazovat častěji - denně menší naplněnosti tříd (vzhledem k malým prostorám školy)

V čem potřebujeme pomoci, abychom se mohli zlepšit:

kvalitní vzdělávání (doporučení, příklady) vzdělávání v oblasti IT zpětná vazba ředitelce v oblasti managementu koučink sdílení a příklady dobré praxe

MŠ Spálené Poříčí

Čtenářská gramotnost

Co proběhlo dobře:

MŠ byla přihlášena do projektu „Celé Česko čte dětem“, který byl v jednotlivých třídách realizován za spolupráce rodičů, prarodičů a přátel školy. Děti se seznámily s mnoha pohádkami a knihami.

Zařazení týdenního bloku v předškolní třídě „Kniha je můj kamarád“ – děti si vzájemně nosily- prohlížely/půjčovaly knihy ze svých domovů, byly poučeny o správném chování ke knize, mj. byla zařazena námětová hra: „Na knihovnu“- děti se v rolích knihovníků střídaly.

V čem byla škola úspěšná: dramatizace pohádek, pravidelné čtení pohádek před spaním, Logopedické chvílky, práce s příběhem – řazení, skládání, přiřazování stínů prostor pro vyjádření dětí, vyprávění zážitků, tvorba vlastní knihy třídy, sledování vývoje řeči – konzultace s rodiči.

V čem bychom se mohli zlepšit: větší vybavenost sortimentu knih pro děti (obrázkové knihy, dětské kuchařky,...), i odborné knihy pro paní učitelky, zřízení Knihobudek ve společných prostorách MŠ (chodby), nastavit spolupráci s místní knihovnou – pravidelné návštěvy.

V čem potřebujeme pomoci: seminář sdílení zkušeností mezi jednotlivými školkami.

Matematická gramotnost

V čem jsme úspěšní, co probíhá dobře: vybavení digitálními pomůckami (světelná tabule, myška s bludištěm, včelky Bee-bot), třídění, porovnávání různých materiálů, hry „kde je více x méně“, konstruktivní stavebnice, hry zaměřené na počty, velikost, řazení, deskové a stolní hry

V čem bychom se mohli zlepšit: dokoupení dalších pomůcek, her, odborná literatura pro pedagogy, zajistit semináře

V čem potřebujeme pomoci: Sdílení a inspirace mezi jednotlivými školkami (předávání zkušeností, nápadů...)

MŠ Vrčeň

Předčtenářská gramotnost

Co se povedlo: zájem o knihu ze strany dětí, doplňování knihovny, porozumění textu a práce s textem (pozornost, soustředění, převyprávění příběhu), práce s obrázkovým příběhem (chronologické sestavení děje, popis obrázků), obrázkové čtení (čteme z levé strany), poznávání hlásky na začátku slova (někdo i hláska na konci slova), vytleskávání slabik a určování počtu, „hbitý jazýček“ (grafomotoriku, jemná a hrubá motorika, rozvíjení slovní zásoby, oromotorické cviky,..), Celé Česko čte dětem (zapojení seniorů z Domova pro seniory ve Vlčicích, zapojení rodičů), spolupráce s Městskou knihovnou Nepomuk

V čem se chceme zlepšit: využití didaktických pomůcek pro předčtenářskou gramotnost, využití digitální techniky, Bee Bot včelka – zapojit i do předčtenářské gram., spíše využíváme na předmatematickou), Albi tužka, interaktivní tabule, tablety, Celé Česko čte dětem (forma prezentace ze strany rodičů, zapojení širší veřejnosti), vzájemné sdílení informací ze seminářů mezi učiteli

V čem potřebujeme pomoci: pravidelná spolupráce s klinickým logopedem, motivace rodičů, dostupnost kvalitních seminářů z oblasti předčtenářské gramotnosti

Předmatematická gramotnost

Co se povedlo: vybavení tříd didaktickými pomůckami pro předmatematickou gramotnost, všestranný rozvoj dítěte v oblasti předmatematické gramotnosti (rozvinutá hrubá a jemná motorika – pohyb, manipulace s předměty, prostorová orientace – orientace v číselných řadách, užívání předložek (před, za, pod, nad, vedle), rozvinutá orientace v čase, v časové posloupnosti, porozumění slovům – porovnávání, řazení, třídění, množství, rozvinutí zrakového vnímání rozlišení detailu, poloh předmětů, rozvinuté sluchové vnímání – vnímání rytmu)

V čem se chceme zlepšit: vzdělávání pedagogů v oblasti předmatematické gramotnosti, plné využití interaktivních metod a pomůcek, vzájemné sdílení informací ze seminářů mezi učiteli.

V čem potřebujeme pomoci: dostupnost kvalitních seminářů z oblasti předmatematické gramotnosti

MŠ Starý Smolivec

Matematická pregramotnost

Co proběhlo dobře: vybavení školy Montessori pomůckami, vytvořit u všech předškoláků správnou představu o číslech do 5 (některé děti zvládly i do 10 a víc), dodržovat postup od konkrétního k abstraktnímu, důraz na uvažování

V čem byla škola úspěšná: zamezení nesprávnému použití číselné řady, kdy ji děti přehrávají jako básničku, vést děti k samostatnosti, k objevování poznatků, seznámení dětí s početností, porovnáváním, tříděním, řazením, manipulací s předměty, prostorovým vnímáním a orientací, vnímání času a časové posloupnosti, vztahu příčin a následků.

V čem by se škola mohla zlepšit: důsledněji vést děti k použití matematického slovníku, naučit vidět děti počet prvků do 5ti bez počítání po jedné

V čem potřebujeme pomoci: neuvédeno

Čtenářská pregramotnost

Co proběhlo dobře: aktivní věnování se porozumění textu, vztah ilustrace a textu, možnosti práce s textem, dostatečná podpora zrakového vnímání, zrakové paměti, prodlužování doby soustředění, dokončení daného úkolu s co nejlepším výsledkem, koncentrace určitým směrem

V čem byla škola úspěšná: podpora dětí ke vnímání a porozumění vyslechnutého textu - čtení před spaním, motivace pro čtenářství v MŠ - zapojení do projektu Celé Česko čte dětem, návštěva knihovny v Kasejovicích s přednáškou o knihách

V čem bychom se mohli zlepšit: klást větší důraz na souvislé vyjadřování ve větách a celkový mluvený projev

V čem potřebujeme pomoci: zajištění dostupnosti logopedické péče - důsledná a včasná náprava řeči

MŠ Kasejovice

Předčtenářská gramotnost

V MŠ je předčtenářské gramotnosti věnována velká pozornost. Úkolem není naučit děti psát písmena a číst, ale rozvíjet všechny dovednosti, které jsou klíčové právě pro samostatné čtení. Do vzdělávací práce jsou zařazovány činnosti jazykového, literárního i grafomotorického charakteru. Zařazujeme aktivity: hrajeme si na knihovnu, čtenářský koutek, prohlížení knih, čtení příběhu a převyprávění děje, třídní kronika, čtení před spaním, rozvoj smyslů, hrubé a jemné motoriky, komunikační schopnosti, představitost, myšlení...

Co proběhlo dobře: návštěvy knihovny, denně fungující knihovnička, kronika, návštěva 1.třídy, dramatika, divadelní představení, látkové knihy, pomůcky a hry pro rozvoj jemné motoriky - úchopu.

Co bychom mohli zlepšit: zaměření se na rozvoj jemné motoriky u mladších dětí, které nerady kreslí, vymýšlení společné pohádky či výroba knihy (Projekt Jak se rodí kniha?)

V čem potřebujeme pomoci: Zapojení rodiny - přesah domů, předčítání maminek/babiček/dědečeků, projekt (Jak to bylo pohádko?)

Předmětová gramotnost dětí se rozvíjí v MŠ během celého dne. Děti si při hrách s předměty rozvíjí představu o množství, porovnávají, pracují s pojmy a vztahy, dle kritérií třídí, tvoří skupiny a řadí. U předmětových představ vnímáme jako důležité prostorové vnímání, pojmy nahoře, dole, nízko, vysoko, vpředu, vzadu. Uvědomování si číselné řady. Děti si vše procvičují pomocí pracovních listů, které řadí do svého portfolia. Zařazujeme aktivity: rytmizace, mozaiky z přírodnin, práce s geometrickými tvary, vnímání času, logické hry, symboly, číslice, hry na úkoly, početní operace - přidej, uber,...

Co proběhlo dobře: rituály, rozpočítadla, didaktické hry, hry na školu, hry s geometrickými tvary, třídění, rytmizace, využití tabletů ve výuce - výukové programy.

Co můžeme zlepšit: hrát více společenské hry, zajistit ozvučná dřívka pro všechny děti - rytmizace, hry venku s využitím tabletů, sestavování map, znaky dle terénu - orientace,...

V čem potřebujeme pomoci: Návštěva Techmánie s dětmi

MŠ Nepomuk

Čtenářská pregramotnost

V čem je škola úspěšná: škola podporuje rozvoj ČG a řečových aktivit v rámci ŠVP, každodenní komunitní kruh, osobitým přístupem vedeme děti k odstranění studu, každodenní předčítání, knihy na pokračování, kdy děti vyprávějí, co jsme četli dříve, učení prožitkem, rituály před řízenou činností, říkanky, básničky - malování, přednášení seniorům, spolupráce s rodiči

Co proběhlo dobře: navštěvujeme místní knihovnu, pravidelné výpůjčky, do čtení jsou zapojeni AP, děti nosí do MŠ své oblíbené knihy, knihy jsou ve třídách neustále k dispozici, proškolení celé sborovny . Hanou Švejdovou, nákup X-Boxu, učitelé využívají nové poznatky v praxi, MŠ má svou odbornou knihovnu - průběžný nákup nové literatury

V čem bychom se mohli zlepšit: zapojení do programu Celé Česko čte dětem

V čem potřebujeme pomoci: reprezentace školy, webové stránky, využití digitálních technologií

Matematická pregramotnost

V čem je škola úspěšná: podporujeme rozvoj MG v rámci ŠVP, systematicky rozvíjíme matematické myšlení, používáme interaktivní metody a pomůcky, učíme prožitkem, kreslíme mapy - jak se dostaneme do MŠ apod. využíváme chytré knihy z Albi, hrajeme stolní hry

Co proběhlo dobře: další vzdělávání pedagogických pracovníků - lektorka Hana Švejdová, nákup tabletů, DVPP a sdílení dobré praxe, nová literatura, dostatečné technické i materiální vybavení pro rozvoj MG, individuální přístup k dětem

V čem bychom se mohli zlepšit: více spolupráce se zákonnými zástupci, bezbariérovost

V čem potřebujeme pomoci: zlepšit využívání digitální techniky, prezentace školy, kvalitní vzdělávání pedagogických pracovníků, hledání kvalitních asistentů pedagoga, pomoc s dotacemi na rozšíření kapacit MŠ

MŠ Neurazy

Čtenářská a matematická pregramotnost

MŠ využívá při rozvoji čtenářské a matematické gramotnosti následující metody: čtení s porozuměním, spolupráce s místní knihovnou - 1x ročně, recitace. Při rozvoji gramotností využívá IT a audiovizuální techniku. Pokroky jednotlivých žáků jsou zaznamenávány a vyhodnocovány v rámci průběžné pedagogické diagnostiky. Žákům s logopedickými vadami nabízí školka logopedický kroužek, v práci s nadanými žáky (ti co umí např. již číst) diferencuje učivo (těžší, rozšiřující učivo, individuální přístup). Jaké hlavní překážky v rozvoji ČG/MG vidí vedení školy v tom, že rodina nemá dostatek času a ve školce si děti chtějí hlavně hrát. Z hlediska rozvoje školky v rámci rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti za poslední 4 roky škola získává pozitivní zpětnou vazbu od rodičů (dotazníky na konci školního roku), školku hodnotí z hlediska jazykové připravenosti dětí kladně i veřejnost (např. vystoupení v Domově důchodců). Škola je v tomto ohledu úspěšná i pro malý počet žáků, který umožňuje maximální individuální přístup.

MŠ Nekvasovy

Čtenářská a matematická pregramotnost

V rozvoji čtenářské a matematické gramotnosti škola pracuje zejména se čtením s porozuměním. S místní knihovnou, která sídlí přímo v objektu MŠ škola nespolupracuje. Při rozvoji ČG/MG většinou pedagogové nevyužívají IT ani audiovizuální techniku. Učitelé v rámci pedagogického hodnocení sledují pokrok žáků i v oblasti rozvoje ČG/MG. Zjištění zaznamenávají do záznamů. K žákům, kteří mají specifické vzdělávací potřeby v oblasti ČG/MG (logopedické vady, žáci, kteří umějí číst aj.) škola přistupuje individuálně na základě doporučení odborného pracoviště. Pedagogové školy se účastní dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky (kurz logopedie). Jako hlavní překážky při rozvoji ČG/MG škola sledává nedostatečné čtení doma tj. nedostatečnou podporu ze strany rodiny). Pokrokem ve výše uvedených oblastech jsou zejména dílčí pokroky u jednotlivých dětí. Škola by využila v rámci rozvoje gramotností interaktivní tabuli.

MŠ Žinkovy

Čtenářská pregramotnost

Co proběhlo dobře, v čem je škola úspěšná: každodenní čtenářské chvílky - po úklidu; rozhovory nad knihami s kamarády, před a po odpočinku časopisy - prohlížení ilustrací, knihy z domova - čtení na přání, obsah písní, hádanky porozumění textu, hledání synonym, rýmů, rozhovory v komunitním kruhu, každodenní hodnocení dne (slovně, kinestetické metody, rozvoj paměti a myšlení), zakoupena velká sestava dvojic obrázků - využívána (pexeso dle aktuálního období, logopedická intervence), využívání magnetické sestavy Příroda kolem nás; návštěvy 1.+2.třídy před zápisem (“zkušební hodiny”)

V čem bychom se mohli zlepšit:

V čem potřebujeme pomoci:

Matematická pregramotnost

Co proběhlo dobře, v čem je škola úspěšná: pro rozvoj MG využívány volné předmatematické chvílky na botničkách v jídelně - porovnávání počtu dětí, hrníčků apod., řazení do zástupů při přesunech, u dětí pozorujeme zlepšení v matematických představách + pozitivní odezvy od rodičů, zapojují se i nejmenší děti a umí!, při prostojích/dle zájmu trénujeme dny v týdnu, měsíce v roce, využíváme motivační “kolíčkový kalendář” - matematická i časová orientace, nástěnku s uspořádáním značek a jmen dětí dle věku a věkových skupin, měření délky, času - přesýpací, analogové hodiny, váhy - porovnání hmotnosti, proměnlivý zasedací pořádek, orientace, péče o hračky - rozvoj paměti

V čem by se škola mohla zlepšit:

Větší zapojení rodičů a rodiny do vzdělávacího procesu dětí (i např. formou různých exkurzí nebo besed...). V budoucnu další investice do IT technologií ??? – interaktivní tabule??? (nedávno pořízeny tablety, Bee-Boti...). Častější zařazování IT technologií do vzdělávací nabídky (promítnout více i do aktivit rozvíjejících matematickou a čtenářskou pregramotnost)

V čem potřebuje škola pomoci, aby se mohla zlepšit:

Pestřejší a kvalitnější nabídku vzdělávacích seminářů pro pedagogy (v dosahu max. Plzeň). Pomoci zprostředkovat rodičům odbornou logopedickou péči pro jejich děti (klinických logopedů je málo, ne každý rodič je schopen tuto velmi potřebnou péči zajistit – pokud by to šlo v rámci MŠ – velká pomoc pro rodiče a hlavně pro děti.

3. Závěr

V závěru setkání byl vytvořen prostor na neformální diskusi účastnic, v rámci které si vyměňovaly praktické zkušenosti z oblasti předškolního vzdělávání. Poté se Pavlína Jandošová s přítomnými rozloučila a poděkovala jim za účast na jednání.

V Nepomuku dne 18.5.2023

Zapsala: Pavlína Jandošová

Ověřila: Věra Tomášková